

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0409.6/1187

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

๒3 มกราคม 2547

เรื่อง การเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดการรถประจำตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถยนต์ประจำตำแหน่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0504/ว 195 ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2546
สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์การคำนวณค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดการรถประจำตำแหน่งสำหรับผู้มีสิทธิได้รับรถยนต์ประจำตำแหน่ง

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเช่ารถยนต์มาใช้ในราชการตามที่กระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณได้ร่วมกันกำหนดเป็นกรณีพิเศษและให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้กระทรวงการคลังรับไปศึกษาร่วมกับสำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในลักษณะค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดการรถประจำตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถยนต์ประจำตำแหน่งและกำหนดระเบียบปฏิบัติให้สอดคล้องต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. กระทรวงการคลังได้เชิญผู้แทนสำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมาร่วมประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2546 และได้รับแจ้งจากผู้แทนสำนักงบประมาณว่า สำนักงบประมาณได้รับทราบเป็นการภายในว่ารองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้มอบหมายเรื่องดังกล่าวให้สำนักงาน ก.พ. เป็นผู้พิจารณา ดังนั้น ที่ประชุมคงไม่ต้องพิจารณาเรื่องนี้อีกโดยสมควรเตรียมข้อมูลและความเห็นไว้เสนอในที่ประชุมสำนักงาน ก.พ. ต่อไป

2. กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดการรถประจำตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถยนต์ประจำตำแหน่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง นอกเหนือจากการจัดหาโดยการซื้อหรือการเช่าเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ดังนี้

2.1 กำหนดค่าตอบแทนเหมาะสมแก่การจัดการจัดหาประจำตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับประจำตำแหน่ง โดยถือเสมือนผู้มีสิทธิได้รับประจำตำแหน่งเป็นผู้เช่ารถและนำหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเช่ารถมาใช้ในราชการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 มาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณอัตราค่าตอบแทนเหมาะสม โดยตัดรายการค่าอำนวยความสะดวก ค่ารถทดแทน และค่าทำไร้ออก เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายและรายการที่เกิดทางด้านบริษัทผู้ให้เช่ารถ ซึ่งหลักเกณฑ์ที่นำมาคำนวณจะเป็นดังนี้

(1) ราคาการใช้ราคามาตรฐานของรถประจำตำแหน่งในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานงบประมาณเป็นฐานในการคำนวณ

(2) คิดอัตราค่าตอบแทนเหมาะสมเป็นรายเดือนและใช้ระยะเวลา 5 ปีเป็นฐานการคำนวณ

(3) มูลค่าซากคำนวณจากหลักเกณฑ์การคิดค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินปีที่ 5 เป็นอัตราร้อยละ 26

(4) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (MLR) โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ 5 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) บวก 2

(5) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้แก่

- ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ กำหนดให้ร้อยละ 7 ของราคา

- ค่าบำรุงรักษาและน้ำมันหล่อลื่นใช้ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณ

กำหนด

- ค่าเบี้ยประกันภัยชั้น 1 ให้คิดไม่เกินร้อยละ 2.4 ของราคา

- ค่าจดทะเบียนและภาษีรถใหม่ใช้ตามอัตรากรมการขนส่งทางบก

(6) ภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7

(7) ค่าจ้างพนักงานขับรถ เนื่องจากกรณีที่ซื้อรถประจำตำแหน่ง รัฐจะต้องเป็นผู้จ่ายค่าจ้างในส่วนของพนักงานขับรถด้วยจึงให้คำนวณรวมอัตราค่าจ้างพนักงานขับรถยนต์เดือนละไม่เกิน 7,600 บาท เช่นเดียวกัน

2.2 เมื่อนำหลักเกณฑ์การคำนวณตามข้อ 2.1 ที่ได้มาคำนวณเป็นค่าตอบแทนเหมาะสมสำหรับข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับรองอธิบดีหรือเทียบเท่า ระดับอธิบดี รองปลัดกระทรวง หรือเทียบเท่า ระดับปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า จะเป็นอัตราค่าตอบแทนเหมาะสมของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

/ อัตรา...

อัตราค่าตอบแทนเหมาจ่าย/คน/เดือน

ระดับรองอธิบดีหรือเทียบเท่า	29,000 บาท
ระดับอธิบดี รองปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า	37,200 บาท
ระดับปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า	49,600 บาท

รายละเอียดปรากฏตามตารางหลักเกณฑ์การคำนวณค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถยนต์ประจำตำแหน่งที่ส่งมาพร้อมนี้

3. เนื่องจากหลักการตามประมวลรัษฎากร กรณีนายจ้างจัดหารถให้ลูกจ้างถือว่าเป็นเงินได้ต้องนำไปคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนั้น หากรัฐจ่ายเงินค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถยนต์ประจำตำแหน่ง โดยเทียบเคียงกับวิธีปฏิบัติของกรมสรรพากรดังกล่าว ก็ต้องถือว่าค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่งฯ เป็นเงินได้ของบุคคลที่จะต้องนำไปคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย ทำให้รายได้เพิ่มขึ้นและต้องเสียภาษีในอัตราก้าวหน้า ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรมจึงเห็นสมควรพิจารณาเพิ่มเงินอีกจำนวนหนึ่งเพื่อชดเชยภาษีเงินได้ให้แก่ข้าราชการที่เลือกรับเงินค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่งฯ โดยตั้งสมมติฐานว่าข้าราชการแต่ละระดับตำแหน่งที่ได้รับรถประจำตำแหน่งเป็นคนโสด ได้รับเงินเดือนขั้นสูงสุดของแต่ละระดับตำแหน่ง และไม่ได้เป็นสมาชิก กบข. โดยนำเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินค่าตอบแทนเหมาจ่ายที่กำหนดตามข้อ 2.2 รวมกันเป็นเงินได้พึงประเมินหักด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน แล้วนำเงินได้สุทธิมาคำนวณภาษี ปรากฏว่าระดับรองอธิบดีหรือเทียบเท่า จะต้องเสียภาษีเงินได้อัตราก้าวหน้า ร้อยละ 20 ระดับอธิบดี รองปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า และระดับปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า จะต้องเสียภาษีเงินได้อัตราก้าวหน้า ร้อยละ 30 จึงได้นำอัตราภาษีร้อยละ 20 และอัตราร้อยละ 30 ดังกล่าวมาเป็นเกณฑ์คำนวณเงินชดเชยภาษีให้ข้าราชการ ดังนี้

บาท/คน/เดือน

ตำแหน่ง	อัตราค่าตอบแทนเหมาจ่าย	เงินชดเชยภาษี	รวมอัตราค่าตอบแทนเหมาจ่าย
ระดับรองอธิบดีหรือเทียบเท่า	29,000	5,800	34,800
ระดับอธิบดี รองปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า	37,200	11,160	48,360
ระดับปลัดกระทรวง หรือเทียบเท่า	49,600	14,880	64,480

อย่างไรก็ดี การให้เงินเพิ่มชดเชยภาษีเงินได้เมื่อนำมารวมกับค่าตอบแทนฯ จะถูกมองได้ว่าสูงกว่าอัตราเงินเดือนปกติของบุคคลนั้น

4. ข้าราชการผู้อยู่ในข่ายที่จะเลือกรับค่าตอบแทนเหมาะสมแก่การจ้ดหารตบประจำตำแหน่งจะต้องเป็นข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับรองอธิบดีหรือเทียบเท่า ระดับอธิบดี รองปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า และระดับปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า ซึ่งมีสิทธิได้รตบประจำตำแหน่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรตบราชการ พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

5. กรณีที่เลือกรับค่าตอบแทนเหมาะสมแล้วห้ามเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิที่ได้เลือกไว้ เว้นแต่จะได้รับการเลื่อนระดับตำแหน่งหรือชั้นยศที่สูงขึ้นแล้วแต่กรณี ซึ่งทำให้สิทธิในการได้รตบประจำตำแหน่งเปลี่ยนแปลงไป หรือเมื่อพ้นจากการดำรงตำแหน่งในส่วนราชการนั้น และห้ามนำรตบส่วนกลางหรือรตบประจำตำแหน่งของทางราชการไปใช้ หากนำรตบของทางราชการไปใช้ จะหมตสิทธิการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนเหมาะสม และให้ถือเป็นการผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง

6. การเบิกจ่ายค่าตอบแทนเหมาะสมแก่การจ้ดหารตบประจำตำแหน่งให้เบิกจ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนด และวิธีการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนเหมาะสมให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินเดือนข้าราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม สำหรับการเบิกจ่ายเงินชดเชยภาษีให้เบิกหักผลักส่งเข้าเป็นรายได้กรมสรรพากรต่อไป

7. สำหรับกรณีตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีหรือเทียบเท่า และตำแหน่งรัฐมนตรีหรือเทียบเท่า นั้น เนื่องจากเป็นตำแหน่งระดับสูงจึงเห็นสมควรให้ส่วนราชการจ้ดหารตบประจำตำแหน่ง โดยการจ้ดซื้อหรือการเช่าแทนการกำหนดค่าตอบแทนเหมาะสม เพื่อให้มีความเหมาะสมแก่ฐานะตำแหน่งของบุคคลดังกล่าว

8. การพิจารณา วินิจฉัย คอบข้อหาหรือเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนเหมาะสมแก่การจ้ดหารตบประจำตำแหน่งฯ เห็นสมควรให้กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณา

9. การกำหนดค่าตอบแทนเหมาะสมแก่การจ้ดหารตบประจำตำแหน่งได้มีการศึกษาข้อดี ข้อเสีย เปรียบเทียบดังนี้

9.1 กรณีการซื้อ

ข้อดี - ส่วนราชการจะมีกรรมสิทธิในตัวรถที่ได้มาจากการซื้อ และหากหมตอายุการใช้งานแล้วยังมีมูลค่าซากที่สามารถนำออกจำหน่ายได้อีกส่วนหนึ่ง

ข้อเสีย - ส่วนราชการจะต้องจ่ายเงินงบประมาณเป็นจำนวนมากในคราวเดียวกัน เพื่อการจ้ดหาและนอกจากนี้ยังจะต้องจ้ดเตรียมเงินงบประมาณไว้อีกส่วนหนึ่งเพื่อสำรองเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหลังจากการจ้ดหา เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา ค่าตอบแทนพนักงานขับรถ เป็นต้น

9.2 กรณีการเช่า

ข้อดี - ส่วนราชการไม่ต้องจ่ายเงินงบประมาณจำนวนมาก โดยสามารถที่จะทยอยเบิกจ่ายเป็นคราว ๆ ไป และไม่มีภาระค่าใช้จ่ายที่ตามมาภายหลัง เช่น ค่าซ่อมบำรุงรักษา เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นภาระของผู้ให้เช่าที่รับไปบริหารจัดการแทนส่วนราชการแล้ว

ข้อเสีย - ส่วนราชการไม่มีกรรมสิทธิในตัวรถ มีแค่สิทธิครอบครองในช่วงระยะเวลาที่กำหนด

9.3 กรณีการจ่ายค่าตอบแทนเหมาจ่าย

ข้อดี - ส่วนราชการไม่ต้องจ่ายเงินงบประมาณจำนวนมากในคราวเดียว โดยสามารถทยอยจ่ายเป็นรายเดือน รวมถึงไม่มีภาระค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการจ่ายค่าตอบแทนเหมาจ่ายเป็นรายเดือน เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา เป็นต้น

- ข้าราชการที่เลือกรับค่าตอบแทนเหมาจ่ายสามารถที่จะนำค่าตอบแทนที่ได้รับไปดำเนินการจัดการโดยการซื้อตามความพอใจและมีกรรมสิทธิ์ในตัวรถเป็นของตนเอง หรือได้สิทธิครอบครองในช่วงระยะเวลาที่กำหนดกรณีนำเงินค่าตอบแทนฯ ที่ได้รับไปเช่า

ข้อเสีย - ข้าราชการที่เลือกรับค่าตอบแทนเหมาจ่ายไปแล้วอาจไม่ารถที่ตนจัดหามาใช้ในงานราชการ โดยอาจจะขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถประจำตำแหน่งของทางราชการไปใช้ ซึ่งอาจเป็นเพียงส่วนน้อยที่ส่วนราชการต้องควบคุมบริหารจัดการกรณีดังกล่าว

- ส่วนราชการไม่มีกรรมสิทธิ์ในตัวรถ

ซึ่งจากการศึกษาข้อดี ข้อเสียในเชิงเปรียบเทียบดังกล่าวข้างต้นแล้วเห็นว่าวิธีการจ่ายค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดการรถประจำตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่งเป็นทางเลือกที่ดีอีกทางหนึ่งที่มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่งสามารถที่จะดำเนินการจัดการมาใช้ในการปฏิบัติงานแทนการจัดซื้อหรือการเช่ารถประจำตำแหน่งซึ่งส่วนราชการเป็นผู้ดำเนินการจัดหาให้ อีกทั้งรัฐไม่มีภาระที่จะต้องจ่ายเงินงบประมาณก้อนใดในคราวเดียวกัน โดยสามารถทยอยจ่ายเป็นรายเดือน และข้าราชการยังมีกรรมสิทธิ์ในตัวรถที่ตนจัดหามาอีกด้วย และเมื่อจ่ายค่าตอบแทนในลักษณะนี้ให้ข้าราชการแล้ว รัฐจะไม่มีภาระค่าใช้จ่ายใด ๆ อีก แต่เป็นความรับผิดชอบของข้าราชการที่เลือกรับค่าตอบแทนฯ ดังกล่าวที่จะเป็นผู้บริหารจัดการด้วยตัวเองต่อไป

10. สำหรับวงเงินงบประมาณที่ต้องใช้จ่ายค่าตอบแทนเหมาจ่ายรวมเงินชดเชยภาษีประมาณเดือนละ 100 ล้านบาท ปีละ 1,200 ล้านบาท กรณีไม่รวมเงินชดเชยภาษี จะใช้เงินงบประมาณเดือนละ 80 ล้านบาท ปีละ 960 ล้านบาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

จ้อยเอก

(สุชาติ เชาว์วิศิษฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง

กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านค่าใช้จ่ายในการบริหาร

โทร. 0-2273-9984